

REACH - for brugere af kemikalier

INDUSTRIENS
BRANCHEARBEJDSMILJØRÅD

Industriens Branchearbejdsmiljøråd
Postboks 7777
1790 København V
Web : www.i-bar.dk

Medarbejdersekretariatet:
Vester Søgade 12
1790 København V
Telefon : 33 63 80 00
Telefax : 33 63 80 99
E-mail : co@co-industri.dk
Web : www.co-industri.dk

Organisation for erhvervslivet

Arbejdsgiversekretariatet:
H.C. Andersens Boulevard 18
1787 København V
Telefon : 33 77 33 77
Telefax : 33 77 33 70
E-mail : di@di.dk
Web : www.di.dk

Pjecen kan fås ved henvendelse til organisationerne.

Den kan downloades fra www.i-bar.dk. Og den kan købes ved henvendelse til Videncenter for Arbejdsmiljø »Arbejdsmiljøbutikken« www.arbejdsmiljobutikken.dk, tlf. 3916 5230.

Bestillingsnr. 102242

Bureau: Dplus.dk

Tryk: Gulmann Grafisk
Trykt på miljøvenligt papir

Oplag: 3.000 ekspl.

December 2008

EAN 978-87-91080-85-2

REACH - for brugere af kemikalier

Denne vejledning beskriver niveau og god praksis for virksomheden i forbindelse med de ændringer, der skal ske på arbejdsmiljøområdet på virksomhederne som følge af REACH. Arbejdstilsynet har haft vejledningen til gennemsyn og finder indholdet af den i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningen. Arbejdstilsynet har alene vurderet vejledningen som den foreligger og har ikke taget stilling til, om den dækker samtlige relevante emner indenfor det pågældende område.

REACH er en ny forordning fra EU. "Forordning" betyder at REACH gælder i Danmark uden først at skulle indføres i danske love og regler. Med REACH får virksomheden nye forpligtelser og nye informationer til at håndtere de allerede kendte forpligtelser. De nye informationer inddrages ved udarbejdelse af særlig kemisk APV, ved substitutionsovervejelser og arbejdspladsbrugsanvisninger.

REACH vedrører alle brugere og producenter af stoffer og materialer. REACH har til formål at sikre mennesker og miljø mod skadelige påvirkninger fra stoffer og materialer, og samtidig fremme handel med stoffer og materialer samt stimulere forskning og udvikling.

I denne vejledning ses nærmere på de nye krav og muligheder som REACH giver for de virksomheder, er brugere af stoffer og materialer altså bruger-virksomheder (down-stream brugere). Vejledningen tager ikke højde for de ekstra krav REACH stiller virksomheder, der selv importerer stoffer og materialer fra lande udenfor EU til eget brug.

REACH ændrer ikke ved de danske arbejdsmiljøregler. Bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer er fortsat gældende. Det er fortsat arbejdsgiverens ansvar at stoffer og materialer håndteres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Arbejdsgiveren har fortsat pligt til at samarbejde med virksomhedens sikkerhedsorganisation herom. Er der ikke sikkerhedsorganisation på virksomheden skal arbejdsgiveren på anden vis samarbejde med de ansatte herom.

REACH berører både nye stoffer og materialer og de kendte, som har været anvendt i mange år. REACH stiller krav til stofproducenter og importører af kemikalier fra lande udenfor EU om registrering af alle stoffer og materialer, som ønskes markedsført. I den forbindelse vil der kunne fremkomme nye informationer om kendte stoffer og materialer. Disse nye informationer kan betyde at nogle stoffer og materialer vil få ændret deres klassifikation.

REACH står for Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals.
På dansk: registrering, vurdering og godkendelse af stoffer og materialer.

Virksomheden som bruger af stoffer og materialer.

Nogle stoffer vil ikke længere kunne købes

REACH forventes at medføre, at nogle stoffer og materialer ikke længere vil blive markedsført. Senest 1. december 2008 skulle producenter og importører registrere overfor EU's nye kemikalieagentur, hvilke af de stoffer og materialer de ønsker at markedsføre fremover. Det er en god ide, hvis virksomheden i god tid bliver opmærksom på stoffer og materialer, som ikke kan leveres fremover. Det kan f.eks. ske, hvis leverandøren finder at markedet for det pågældende stof ikke kan dække omkostningerne ved en registrering. Disse informationer kan som regel skaffes fra leverandøren. Virksomheden bør være opmærksom herpå således at man i god tid kan finde alternative processer eller alternative stoffer og materialer.

Informationer fra leverandøren

Når virksomheden bruger stoffer og materialer skal man sætte sig ind i sikkerhedsdatablade og andre informationer fra leverandøren. Hvis disse indeholder begrænsninger i brugen eller stiller krav om foranstaltninger ved brugen af stoffet, som følge af bestemmelserne i REACH om anvendelsesbegrænsninger og godkendelsesordning skal dette følges. For nogle stoffer og materialer vil sikkerhedsdatabladet indeholde et såkaldt eksponeringsscenario, der er leverandørens forslag til, hvordan det pågældende stof kan anvendes forsvarligt. Virksomheden har pligt til at sikre, at dens anvendelse af stoffet mindst sker som foreslået og samtidig overholder arbejdsmiljølovgivningen.

Såfremt virksomhedens brug af et stof ikke er beskrevet i et af de medsendte eksponeringsscenerier, skal virksomheden overveje følgende muligheder.:

- Virksomheden kan kontakte sin leverandør og bede om at få virksomhedens anvendelse medtaget i leverandørens eksponeringsscenerier.
- Virksomheden kan vælge selv at foretage en kemikalievurdering og udarbejde egen kemikaliesikkerhedsrapport hvorfra et eksponeringsscenario kan udarbejdes. Kemikalieagenturet i Helsinki skal have besked om, at virksomheden har udarbejdet en kemikaliesikkerhedsrapport.
- Hvis virksomheden anvender mindre end 1 ton årligt, behøver den ikke at lave en kemikaliesikkerhedsrapport, men skal sende besked herom til Kemikalieagenturet, Helsinki.
- Hvis virksomheden anvender stoffet til produkt- og procesorienteret forskning og udvikling under kontrollerede forhold som fx lukkede anlæg, behøver den ikke at lave en kemikaliesikkerhedsrapport, men skal sende besked herom til Kemikalieagenturet, Helsinki.
- Og endelig kan virksomheden vælge andre stoffer og materialer, hvor virksomhedens anvendelse af stoffet er omfattet af leverandørens eksponeringsscenario.

Men uanset hvad leverandøren angiver, så er det altid arbejdsgiverens ansvar at stoffer og materialer anvendes sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Skab et overblik over stoffer og materialer

Virksomheden skal have et overblik over de stoffer og materialer, som den anvender. Det har betydning for udarbejdelse af arbejdspladsvurderingerne og for instruktion af de ansatte. I store virksomheder kan der være lavet et IT-baseret system til kemikaliestyling. I andre virksomheder kan det være nok med et ringbind.

Man har som regel brug for at kunne se følgende informationer om de stoffer og materialer, der anvendes:

- Stoffets navn (handelsnavn)
- anvendelse (hvad bruges det til i virksomheden)
- anvendelsessted (hvor i virksomheden bruges det til)
- evt. brugsanvisninger om stoffet
- evt. alternative stoffer og materialer.

Såfremt der er særlige krav til beskyttelse, uddannelse, anvendelsesbegrænsninger, måling eller andet ved brugen skal dette ligeledes fremgå.

Sikkerhedsorganisationens rolle

Det er arbejdsgiverens ansvar at virksomhedens anvendelse af stoffer og materialer sker fuldt forvarligt. I forbindelse hermed skal arbejdsgiveren samarbejde med sikkerhedsorganisationen.

REACH giver ikke sikkerhedsorganisationen nye opgaver eller rettigheder i forhold til de eksisterende arbejdsmiljøregler.

Arbejdspladsvurdering

Når virksomheden bliver opmærksom på nye og ændrede sikkerhedsdatablade og andre informationer for de anvendte stoffer og materialer, skal virksomheden overveje om dette giver anledning til at revidere arbejdspladsvurderingerne for de funktioner, hvor stoffet anvendes. I forlængelse heraf kan det være nødvendigt at ændre på arbejdspladsbrugsanvisninger, og at ændre evt. instruktion af de ansatte. Dette er vigtigt, hvis leverandøren har angivet særlige sikkerhedsforanstaltninger for anvendelsen af stoffet (et eksponeringsscenario) eller det i sikkerhedsdatabladet er angivet krav til brug i forbindelse med stoffer omfattet af godkendelsesordning eller anvendelsesbegrænsninger efter REACH.

Under alle omstændigheder er det arbejdsgiverens ansvar at virksomheden har de relevante informationer om de stoffer og materialer, som virksomheden anvender. Derfor skal virksomheden sikre sig, at man bliver opmærksom på sådanne ændringer.

Ændringerne vil ofte fremgå af informationer fra leverandøren i form af kontakt fra sælger, breve til kunderne, leverandørens hjemmesider osv. Ofte vil ændringer fremgå af de informationer (brugsanvisninger, deklARATIONER, mærkning), der følger med leverancen.

Virksomheden skal løbende overveje om nye informationer giver anledning til at gå over til at anvende andre stoffer og materialer eller andre processer (substitution).

Henvisninger

At-vejledning C.1.3
"Arbejde med stoffer og materialer"

At-vejledning C.o.12
Leverandørbrugsanvisning
(sikkerhedsdatablad) og teknisk datablad for
stoffer og materialer

Der eksisterer flere hjemmesider om
REACH, f.eks. <http://www.di.dk/Virksomhed/Miljoe/REACH/>

CO-industri
Vester Søgade 122
1790 København V
Telefon : 33 63 80 00
Telefax : 33 63 80 99
E-mail : co@co-industri.dk
Web : www.co-industri.dk

Organisation for erhvervslivet

DI
H.C. Andersens Boulevard 18
1787 København V
Telefon : 33 77 33 77
Telefax : 33 77 33 70
E-mail : di@di.dk
Web : www.di.dk

Industriens Branchearbejdsmiljøråd
Postboks 7777
1790 København V
Web : www.i-bar.dk

INDUSTRIENS
BRANCHEARBEJDSMILJØRÅD